

Nauczanie dwujęzyczne

W nauczaniu dwujęzycznym język obcy staje się językiem komunikacji i pracy na lekcjach przedmiotów ogólnokształcących, niejęzykowych (takich jak matematyka, geografia, biologia czy chemia). Do koncepcji tej odnosi się też termin „zintegrowane nauczanie języków obcych i przedmiotów niejęzykowych” - w skrócie CLIL od angielskiego “Content and Language Integrated Learning”. Dzięki tej metodzie podnosi się efektywność nauczania umożliwiając uczniom:

- poznawanie świata, zdobywanie wiedzy,
- rozwijanie różnorodnych umiejętności (językowych, społecznych, samokształceniowych), uzdolnień i zainteresowań,
- ukształtowanie osobowości,
- rozwijanie krytycznego, logicznego i twórczego myślenia oraz umiejętności rozwiązywania problemów.

Nauczanie przedmiotów niejęzykowych w języku obcym

W koncepcji CLIL dwa komponenty: rozwój wiedzy specjalistycznej oraz rozwój umiejętności językowych odgrywają równie ważną rolę. Na pierwszy rzut oka wydaje się, że nauczanie przedmiotu w języku obcym jest zbyt dużym obciążeniem dla samych uczniów, ponieważ muszą oni opanować nie tylko teorię, ale i przekazywać ją w języku obcym. Jednak od nikogo nie możemy wymagać, aby płynnie i bezbłędnie opisywał procesy chemiczne czy wyjaśniał budowę układu krwionośnego. Błędy są dopuszczalne, priorytetem jest treść, a nie sam język. Język jest głównie narzędziem, za pomocą którego komunikujemy treści przedmiotowe, a wszelkie błędy czy problemy językowe, które pojawiają się na lekcji mogą od razu być rozwiązane na lekcji języka obcego. W rzeczywistości język obcy stosowany na lekcji niejęzykowej jest uproszczony i dostosowany do poziomu uczniów. Zajmuje on do 60% lekcji, a często mniej, jeśli wprowadzane są nowe treści programowe. Przyjmuje się wówczas zasadę zapoznawania uczniów z nowym słownictwem, a dopiero później użycia go do zrozumienia lekcji. W kształceniu CLIL język jest narzędziem, które pozwala uczniowi na odkrywanie danego przedmiotu adekwatnie do jego wieku oraz kompetencji językowych.

Opłacalność nauki w szkołach dwujęzycznych.

Kształcenie typu CLIL umożliwia także rozwój postaw społecznych uczniów, takich jak tolerancja, szacunek dla drugiego człowieka, otwartość na różne kultury i zachowania. Niezwykle cenne jest kształtowanie własnej tożsamości i osobowości poprzez:

- pracę w grupie,
- wspólne szukanie rozwiązań,
- negocjowanie,
- zawieranie kompromisów.

Uczniowie mają większe możliwości studiowania za granicą. Mogą także studiować na wybranym kierunku w Polsce w języku angielskim, uzyskując podwójny dyplom uczelni wyższej. To automatycznie zwiększa atrakcyjność młodzieży na rynku pracy, ale przede wszystkim nauczanie dwujęzyczne poszerza horyzonty i sprawia, że uczniowie stają się bardziej otwarci na świat oraz na innych ludzi.

Naukowe badania dwujęzyczności

Jak wykazali naukowcy z University of Kentucky College of Medicine, znajomość języków obcych nie tylko ułatwia kontakty z obcokrajowcami i lepiej pozwala zrozumieć świat, ale również pobudza aktywność intelektualną i sprawia, że mózg wolniej się starzeje. Badaczom udało się też zaobserwować różnice w pracy mózgow osób dwujęzycznych i tych, którzy posługują się tylko jednym językiem. W trakcie badań naukowcy poddali ochotników serii testów wymagających wysiłku intelektualnego. Okazało się, że osoby dwujęzyczne radziły sobie z nimi znacznie lepiej. Przy użyciu funkcjonalnego rezonansu magnetycznego stwierdzono, że kora przedczołowa wykazywała różną aktywność podczas wykonywania zadań intelektualnych zależnie od tego, czy osobą badaną była osoba dwujęzyczna, czy znająca tylko jeden język. Zdaniem badaczy dwujęzyczność zwiększa efektywność mózgu, dzięki czemu zadania intelektualne nie są dla niego wysiłkiem, a raczej formą automatyzmu. Wyniki opublikowano w naukowym piśmie „The Journal of Neuroscience”.

Opracowała Ewa Raszkiewicz, nauczyciel języka angielskiego i chemii.